

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Część pierwsza	
SŁOWNE FORMUŁOWANIE MYŚLI	
I. Ogólne wiadomości o języku jako systemie znaków	13
Pojęcie znaku. Znaki słowne. Język. Kategorie syntaktyczne. Role semiotyczne wypowiedzi. Zadania	
II. Nazwy	26
Pojęcie nazwy. Nazwy konkretne a nazwy abstrakcyjne. Desygnat nazwy. Nazwy indywidualne a nazwy generalne. Treść nazwy. Zakres nazwy. Nazwy zbiorowe. Nazwy a funktory nazwotwórcze. Ostrość zakresu nazwy. Zadania	
III. Stosunki między zakresami nazw	38
Wyjaśnienia wstępne. Rodzaje stosunków między zakresami nazw. Zadania	
IV. Definicje	44
Definicja realna a definicja nominalna. Rodzaje definicji ze względu na ich zadania. Rodzaje definicji ze względu na ich budowę. Warunki poprawności definicji. Zadania	
V. Podział logiczny	56
Pojęcie podziału logicznego. Warunki poprawności podziału logicznego. Klasyfikacja. Wyróżnianie typów a podział logiczny. Zadania.	
VI. Zdanie	63
Pojęcie zdania w sensie logicznym. Wartość logiczna zdania. Obiektywny charakter prawdziwości i fałszywości zdań. Wypowiedzi niezupełne. Funkcje zdaniowe. Struktura zdania. Odpowiedniki zdania w naszej świadomości. Zadania	
VII. Funktory prawdziwościowe a spójniki międzyzdaniowe mowy potocznej	77
Pojęcie funktora prawdziwościowego. Negacja. Koniunkcja. Alternatywa nierozłączna, alternatywa rozłączna, dysjunkcja. Równoważność. Implikacja i stosunek wynikania. Zadania	

VIII. Podstawowe pojęcia dotyczące relacji	95
Zdania stwierdzające relację. Stosunki symetryczne, asymetryczne i nonsymetryczne. Stosunek przechodni. Stosunek porządkujący i stosunek równościowy w danej klasie przedmiotów. Zadania	
IX. Wypowiedzi oceniające i normy	102
Wypowiedzi oceniające i ich powiązania z wypowiedziami opisowymi. Pojęcie normy postępowania. Obowiązywanie normy. Postać słowna i struktura norm postępowania. Zadania	
X. Wypowiedzi modalne	121
Interpretacje słów „musi” i „może”. Modalność zdań. Modalności normatywne (deontyczne). Zadania	
XI. Pytania i odpowiedzi	130
Charakter wypowiedzi pytajnych. Sposób stawiania pytań. Rodzaje odpowiedzi. Zadania	
XII. Przyczyny nieporozumień	137
Wieloznaczność słów. Szczególne rodzaje wieloznaczności słów i zwrotów językowych. Ekwiwokacje. Spory słowne. Wieloznaczność wypowiedzi złożonych. Amfibologie. Znaczenie dosłowne i niedosłowne. Zadania	
Część druga	
UZASADNIANIE TWIERDZEŃ	
XIII. Uzasadnianie bezpośrednie	144
Sposoby uzasadniania. Spostrzeganie. Obserwacja. Zadania	
XIV. Wnioskowanie dedukcyjne i jego podstawy logiczne	150
A. Pojęcia ogólne Wnioskowanie. Proces wnioskowania a stosunek wynikania. Prawa logiczne. Wnioskowanie dedukcyjne	
B. Prawa logiczne ze zmiennymi zdaniowymi Zaprzeczanie zdaniom złożonym. Transpozycja. Prawa o budowie sylogistycznej. Inne prawa rachunku zdań. System dedukcyjny	
C. Prawa logiczne ze zmiennymi nazwowymi Współczesny a tradycyjny rachunek nazw. Związki kwadratu logicznego. Konwersja, obwersja, kontrpozycja. Prawa sylogizmu kategorycznego	
D. Błędy we wnioskowaniach dedukcyjnych Błąd materialny. Błąd formalny Zadania A, B, C, D	
XV. Wnioskowania uprawdopodobniające	182
Wnioskowanie redukcyjne. Wnioskowanie indukcyjne. Kanony indukcji. Wnioskowanie z analogii. Zadania	
XVI. Myślenie kierowane z góry postawionymi zadaniami	194
Myślenie spontaniczne a myślenie kierowane zadaniami. Dowodzenie wprost i nie wprost. Sprawdzanie. Wyjaśnianie i hipotezy wyjaśniające. Teoria naukowa. Zadania	

XVII. Prawdopodobieństwo	206
Sposoby pojmowania prawdopodobieństwa. Prawdopodobieństwo aprioryczne. Prawdopodobieństwo aposterioryczne. Zadania	
XVIII. Umiejętność przekonywania	211
Dowodzenie a argumentowanie. Dyskusja i jej rodzaje. Zarzuty w dyskusji. Nielojalne fortele erystyczne	

Część trzecia

PRACA MYŚLOWA PRAWNIKA

XIX. Logiczne podstawy uzasadniania wyroków sądowych	216
Struktura uzasadnienia wyroku. Źródła ustaleń. Określanie wiarygodności świadków. Opinie rzeczoznawców. Domniemania prawne. Poszlaki. Rodzaje wnioskowań w sądowym postępowaniu dowodowym. Ustalenie stanu faktycznego a subsumpcja. Zadania	
XX. Logiczne podstawy wykładni przepisów prawnych i wnioskowań o obowiązywaniu norm prawnych	229
Pojęcie wykładni. Rodzaje przepisów prawnych. Typy dyrektyw wykładni. Językowe dyrektywy wykładni. Funkcjonalne dyrektywy wykładni. Wnioskowania prawnicze. Wnioskowania oparte na logicznym wynikaniu norm. Wnioskowania oparte na instrumentalnym wynikaniu norm. Wnioskowania oparte na założeniu konsekwencji ocen „prawodawcy”. Zadania	
XXI. Charakterystyka metodologiczna nauk prawnych	255
Ogólna metodologia nauk i metodologie szczegółowe. Różnorodność problematyki i metod badawczych nauk prawnych	

Aneks

ELEMENTY RACHUNKU PREDYKATÓW

1. Wprowadzenie	262
2. Język rachunku predykatów	264
3. Analiza zdań języka potocznego za pomocą języka rachunku predykatów	266
4. Wybrane tautologie rachunku predykatów	270
5. Uzupełnienia	274
Indeks rzeczowy	276